

Tekst 4

Beetje inkomensverlies?

(1) Wat me opvalt aan al het verzet tegen de voorgenomen kabinetsmaatregelen, is dat het vaak zo egoïstisch is. Als je een uitgekledede werkeloosheidsuitkering krijgt met 70 procent van het minimumloon, ja, dan mag je piepen. Maar veel inkomensverlies is verlies van luxe, wat iets heel anders is dan antikraak¹⁾ moeten gaan wonen en overgeleverd zijn aan het slinkende assortiment van de Voedselbank.

(2) Er was geen massaal protest tegen het korten op de ontwikkelingshulp. Over de kortingen op kunsten en wetenschappen heb ik ook niemand horen mopperen. Toch zijn al die kortingen schandalig en de laatste zijn nog eens oliedom ook. Want wie op kunst en wetenschap bezuinigt, snijdt de ziel uit een samenleving en zet die op een dood spoor.

(3) Wat maakt je nou meer mens? Meer asfalt, of meer poëzie? Meer blik in de straat, of meer muziek? Een theaterstuk waar de vonken vanaf springen, of extra vangrails zodat we op meer plekken 130 kunnen rijden? Het zijn de kunstenaars die ons leven smaak en kleur geven, die zingen, spelen en schrijven over liefde en verlies, die ons laten schaterlachen en stillletjes huilen, schrikken en blozen. Een goede roman kan je wijzer maken over jezelf en anderen, een filosoof kan je existentiële vragen aanreiken en dilemma's voorleggen.

40 Kunstenaars schilderen alle kleuren van onze emotionele regenboog; die afbreken is ons stukje bij beetje ontmenselijken.

(4) En de wetenschap dan? Kan die niet een tandje minder? Nee, die ook niet. Wetenschappers zijn de nieuwsgierigen die achter de horizon kijken. De plek waar de toekomst ligt, die we niet kennen, maar waar we ons wel op moeten voorbereiden. Zonder nieuwsgierigheid geen vooruitgang, geen ontdekkingen, geen nieuwe perspectieven. Wetenschap is het potentieel waarmee we nieuwe problemen kunnen oplossen, grote vragen beantwoord krijgen. In dat potentieel gaan snijden is kortzichtig, zeker als je ziet hoe goed Nederlandse wetenschappers het in de wereld doen.

(5) "Nederland is een calvinistische handelsnatie", zei een Spinozaprijswinnaar²⁾ onlangs tegen me. We zijn hier goed in het doorverkopen van spullen van anderen en winst maken op de korte termijn. Boven het maai-veld uitsteken mag je niet. Het is een mentaliteit die politici prijzen, maar die funest is voor disciplines die ons een spiegel voorhouden, ons verdieping brengen, een originele kijk geven op wie we zijn, die ons emotioneel verrijken en intellectueel uitdagen.

75 (6) Wie verbeeldingskracht niet op waarde schat, maar in het knellende korset van het economische winst-denken op de korte termijn dwingt, is

80 bezig met geestelijk afbraakbeleid.
Dat heeft op den duur een heel wat
dramatischer effect op wie we zijn en

hoe we ons kunnen ontplooien dan
een paar honderd euro minder in de
maand.

*naar: Malou van Hintum,
uit: de Volkskrant, 7 november 2012*

Malou van Hintum is journalist.

noot 1 antikraak wonen: tegen een lage huur wonen als een soort oppas in een pand dat anders leeg zou staan

noot 2 Spinozaprijs: Nederlands belangrijkste onderscheiding voor wetenschappelijk onderzoek, die jaarlijks wordt uitgereikt aan toponderzoekers

Tekst 4 Beetje inkomensverlies?

- 1p **34** “Als je een uitgekleden werkloosheidsuitkering krijgt met 70 procent van het minimumloon, ja, dan mag je piepen.” (regels 4-7)
Waarom mag je in dit geval wél klagen, volgens de tekst?
Baseer je antwoord op alinea 1 van tekst 4.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 1p **35** “Er was geen massaal protest tegen het korten op de ontwikkelingshulp.” (regels 13-15)
Formuleer in eigen woorden wat met dit voorbeeld wordt geïllustreerd.
Baseer je antwoord op alinea 1.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 1p **36** In alinea 2 wordt het standpunt van de tekst gepresenteerd dat in het vervolg van de tekst beargumenteerd wordt.
Formuleer dit standpunt in eigen woorden.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 1p **37** In alinea 4 wordt een argument gegeven om niet te bezuinigen op de wetenschap.
Wat is dat argument?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 10 woorden.
- 1p **38** “zeker als je ziet hoe goed Nederlandse wetenschappers het in de wereld doen.” (regels 58-60)
Wat is de functie van dit zinsdeel ten opzichte van de rest van de zin?
A argument
B constatering
C verklaring
D voorbehoud
- 1p **39** Welk van de onderstaande beschrijvingen geeft de functie van alinea 5 ten opzichte van de alinea's 2 tot en met 4 het best weer?
Alinea 5 bevat een
A herhaling van het standpunt uit de voorafgaande argumentatie.
B samenvatting van de eerder beschreven situatie.
C tegenargument met weerlegging bij de voorafgaande argumentatie.
D verklaring voor de eerder beschreven situatie.

- 2p 40 Welke van onderstaande uitspraken geeft de hoofdgedachte van tekst 4 het best weer?
- A Als er bezuinigd wordt op kunst en wetenschap zal dat voor mensen op lange termijn schadelijker zijn dan een lager maandinkomen.
  - B Als er gekort wordt op kunst en wetenschap protesteren mensen niet, maar als het inkomen daalt, is er commentaar.
  - C Als er op kunst en wetenschap steeds verder wordt bezuinigd, zal dit nadelige gevolgen hebben voor de economie.
  - D Als het kabinet economisch winstdenken blijft bevorderen, gaat dit ten